

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej 12 października 2023 r.,
w sprawie **P. N.**,
skazanego z art. 209 § 1a k.k.,
kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego
od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu
z dnia 6 grudnia 2022 r., sygn. akt XVII Ka 950/22,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu
z dnia 27 czerwca 2022 r., sygn. akt VIII K 249/22,

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić oskarżyciela posiłkowego F.N. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

[SOP]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2022 r., sygn. VIII K 249/22 Sąd Rejonowy Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu uznał P. N. za winnego tego, że w okresie od grudnia 2018 r. do 6 października 2021 r., z wyłączeniem marca 2019 r., ze skutkiem w miejscowości [...] uporczywie uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletniego syna F. N., określonego co do wysokości wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 03.08.2016 r., sygn. akt [...], a łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowiła równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, przez co naraził pokrzywdzonego na niemożność

zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, tj. popełnienia czynu z art. 209 § 1a k.k. orzekł, za który wymierzył karę 8 miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując skazanego w tym czasie do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym; na podstawie art. 72 § 1 pkt 3 k.k. w zw. z art. 34 § 3 k.k. orzekł obowiązek bieżącego łóżenia na utrzymanie syna F. N.; na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł od skazanego na rzecz F. N. nawiązkę w kwocie 5.000 zł.

Od powyższego wyroku apelację na niekorzyść skazanego złożył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego. W wyniku rozpoznania środka zaskarżenia Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem 6 grudnia 2022 r., sygn. XVII Ka 950/22, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcie o nawiazce (zawarte w pkt III wyroku), a w pozostałym zakresie utrzymał w mocy wyrok sądu I instancji.

Od powyższego wyroku pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wywiódł kasację, w której zarzucił wyrokowi sprzeczność uniemożliwiającą wykonanie orzeczenia – „zmianę poprzez uchylenie rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego co do nawiazki, bez przesądzania o sposobie zakończenia postępowania, w taki sposób, że niemożliwe jest ustalenie jakiego rodzaju czynności winny być podjęte w wykonaniu wyroku”.

Podnosząc powyższy zarzut autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku sądu II instancji i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację oskarżyciel publiczny zawnioskował o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja była w stopniu oczywistym bezzasadna, co skutkowało jej oddaleniem na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie zauważyć trzeba, że możliwość kasacyjnego zaskarżenia wydanego w niniejszej sprawie wyroku sądu odwoławczego była istotnie ograniczona ze względu na to, że orzeczona wobec skazanego kara była karą o

charakterze wolnościowym. Tym samym zastosowanie znalazło ograniczenie dopuszczalności kasacji, o którym stanowi art. 523 § 2 k.p.k. Wyłączenie tego limitu w przypadku kasacji strony możliwe jest wyłącznie poprzez podniesienie zarzutu wystąpienia uchybienia wymienionego w art. 439 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.), co też faktycznie skarżący uczynił. Lektura kasacji w konfrontacji z treścią zaskarżonego wyroku wskazywała jednak dobitnie na pozorność sformułowanego zarzutu. W istocie już *prima facie* widoczne było, że do tego rodzaju uchybienia nie doszło, a u podłoża zarzutu legła intencja merytorycznej weryfikacji zasadności rozstrzygnięcia reformatoryjnego w przedmiocie nawiązki. Tej kwestii skarżący poświęcił bowiem znaczną część swych rozważań. Taki kształt kasacyjnej weryfikacji wyroku - z uwagi na powyższe uwarunkowania procesowe i wynikające z nich ograniczenia – nie był jednak możliwy.

Odnosząc się do stylistyki zaskarżonego wyroku stwierdzić trzeba, że brak było podstaw do zaakceptowania stanowiska o egzystencji sprzeczności uniemożliwiającej wykonanie orzeczenia. Sąd *ad quem* dokonał korekty orzeczenia pierwszoinstancyjnego poprzez uchylenie rozstrzygnięcia o nawiązce wydanego na podstawie art. 46 § 2 k.k., które - jak wynika z przedstawionych w uzasadnieniu wywodów - w realiach niniejszej sprawy pokrzywdzonemu nie było zasadne. Był to zatem wyrok reformatoryjny, zaś dla osiągnięcia celu w postaci eliminacji konkretnego rozstrzygnięcia z obrotu prawnego nie była możliwa inna jego redakcja. Chybione było więc twierdzenie o potrzebie wydania rozstrzygnięcia następczego, skoro brak było substratu do takiego orzekania. Dodać można, że tego rodzaju konstrukcja wyroku drugoinstancyjnego jest powszechnie stosowana w praktyce sądowej i nie budzi najmniejszych zastrzeżeń interpretacyjnych w fazie wykonania wyroku. Mając więc na uwadze to, że każdy wyrok sądu odwoławczego powinien być tak zredagowany i powinien zawierać wszystkie te elementy, które pozwolą jednoznacznie odczytać rozstrzygnięcie, jakie wydał sąd odwoławczy bez potrzeby zapoznawania się z treścią uzasadnienia tego wyroku, stwierdzić należało, że zaskarżony wyrok spełniał te kryteria.

Kierując się powyższą argumentacją orzeczono zatem jak w sentencji postanowienia. W przedmiocie kosztów sądowych postępowania kasacyjnego rozstrzygnięcie oparte zostało na podstawie wynikającej z art. 624 § 1 k.p.k.

D. P.

[a]